

Organisaatiomuutos 1.1.2023 / Uuden organisaation valmisteluohje

Khall 15.08.2022 § 219
1028/00.01.01/2022

Valmistelijat: kaupunginjohtaja Hanna Helaste p. 0400 742 751,
hallintojohtaja Auli Korhonen p. 040 557 2146

Tausta

Vuosi 2022 jää nykyisen kuntahallinnon viimeiseksi. Hyvinvointialueiden perustaminen 1.1.2023 muuttaa kuntien roolia, kaksoisjohtamisen tehtäviä ja taloutta. Seuraavana vuonna 2024 vastuu työvoima- ja elinkeinopalvelujen järjestämisestä siirtyy valtion TE-hallinnolta kunnille. Tämä puolestaan muuttaa kuntien elinvoimaroolia.

Kuntakonsernin painoarvo kasvaa emokunnan taloudellisen ja toiminnallisen painoarvon pienentyessä. Omistajaohjauksen, liiketoiminnan ja talouden osaamisen sekä verkostojohtamisen merkitys kasvaa. Sopimusosaaminen korostuu yhteistyökumppaneiden lisääntyessä.

Lisääntyvien kumppanuuksien ja palvelurakenteessa tapahtuvien muutosten vuoksi toiminnan jatkuvuuden riskit kasvavat. Varautuminen, riskien hallinta ja jatkuvuuden hallinta edellyttävät yhteensovittamista palvelujentuottajaverkostossa. Kokonaisturvallisuuden tehtävien hallintaan on kiinnitettävä erityinen huomio.

Kunta ja hyvinvointialue ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita. Kuntien vastuu palveluiden järjestämiseen ja rahoittamiseen poistuu. Asetelma muuttuu kuntasektorin sisäisestä ohjausjärjestelmästä kunnan ja hyvinvointialueen väliseksi yhteistyöksi. Kunnan ja hyvinvointialueiden yhteinen nimittäjä on kunnan asukas. Asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettavat palvelut edellyttävät yhteistyötä, jonka mahdollistaminen edellyttää yhteisesti sovittuja tavoitteita, menettelytapoja ja tiedonkulkua.

Kuntalain 90 § mukaan hallintosäännöllä, ts. hallinnon ja toiminnan järjestämistä koskevilla määräyksillä otetaan kantaa luottamushenkilö- ja henkilöstöorganisaatioon. Hallintosäännössä tulee ilmetä, mitä luottamushenkilötoimielimiä kunnassa on sekä niiden tehtävät, toimivalta ja jäsenmäärä. Henkilöstöorganisaatiosta määräyksiä tarvitaan siihen, millaisia toimialoja ja muita yksiköitä kunnassa on ja kuka viranhaltijoista niitä johtaa. Lisäksi henkilöstön työnjako ja toimivalta vaatii omat määräyksensä.

Pirkanmaan ja Keski-Suomen hyvinvointialueuudistuksessa kaupungin vakituisten työntekijöiden määrä vähenee noin 250 henkilöllä (sosiaali- ja terveydenhuollon, oppilashuollon ja tukipalveluiden henkilöstöä). Em. lisäksi määräaikaisten osuus on noin 80 työntekijää.

Jämsän valtuusto on käsitellyt asiaa valtuuston iltakoulussa 20.6.2022.

Käytännön toimenpiteet

Valtakunnalliset muutokset vaikuttavat sekä operatiiviseen että luottamushenkilöorganisaatioon. Uuden organisaation on vastattava myös syksyn aikana päivittyvän strategian tarpeisiin.

Suunnitelma/valmisteluohje:

- Sosiaali- ja terveyslautakunta toimielimenä lakkaa.
Perustelut: Toimielimen tehtävät sekä palvelujen järjestämis- ja tuotantovastuu siirtyy kokonaisuudessaan Keski-Suomen hyvinvointialueelle
- Jämsän Ateria- ja Puhtauspalvelut liikelaitos on tarkoituksenmukaista yhtiöittää 1.1.2023 lukien ja henkilöstö siirtää yhtiöön liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti.

Perustelut: Kunnat ja kunnalliset liikelaitokset eivät enää voi myydä tukipalveluita hyvinvointialueelle yhtiöittämättä toimintaansa. Hyvinvointialue ei voi ostaa kunnan omistamalta yhtiöltä tukipalveluita kilpailuttamatta, ellei yhtiö ole sidosyksikkö ja hyvinvointialue ole myös itse sidosyksikön omistaja ja määräysvallan käyttäjä

- Kaupunginhallituksen alaisuuteen nimetään konsernijohtamista ja työntekijän kilpailukykyä vahvistavat jaostot, konsernijaosto ja henkilöstöjaosto. Konsernijaosto on konsernijohtossa uusi toimija aiempien lisäksi. Henkilöstöjaosto korvaa nykyisen palkkatoimikunnan.
 - o Konsernijaosto vastaa kaupunkikonsernin ohjauksen ja valvonnan kehittämisestä ja omistajaohjauksesta. Jaosto noudattaa valtuuston hyväksymiä konserniohjeita ja omistajapolitiikkaa.
 - o Henkilöstöjaoston tehtävänä on työnantajalle kuuluvien henkilöstöasioiden käsitteleminen. Henkilöstöjaostolle siirtyy nykyisen palkkatoimikunnan tehtävät ja toimivalta ja muuta tarpeelliseksi harkitut henkilöstöpoliittiset asiat.
- Uudessa organisaatiossa on kolme toimialaa: konsernipalvelujen toimiala, elinvoiman toimiala ja sivistyksen toimiala. Toimialarakenne muodostaa tasapainoisen kokonaisuuden ottaen huomioon valtakunnalliset uudistukset, kaupungin uudet strategiset linjaukset, henkilöstömäärän, budjetin sekä toiminnan vaikuttavuuden
- Konsernipalveluissa toiminnan volyymi supistuu merkittävästi ja resurssit on suhteutettava tehtäviin. Eläköitymisten yhteydessä tehtäviä yhdistetään ja jätetään täyttämättä. Tukipalveluiden osalta järjestämistapaa ja resurssia on tarkoituksenmukaista arvioida myös yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden kuntien kanssa.
- Sivistyksen toimiala vastaa lakisääteisten peruspalvelujen järjestämisen lisäksi valtuuston hyväksymän kotouttamisohjelman mukaisesta kotouttamisen edistämisestä ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä toimialaan liittyvien toimintojen osalta. Elämänlaatupalveluiden

tulosalueen johtaminen eriytetään sisäisin järjestelyin sivistysjohtajan tehtävistä.

- Elinvoiman toimiala jatkuu nykyisessä laajuudessaan. Mikäli TE-uudistus toteutuu, tulee arvioitavaksi palveluiden sijoittaminen elinvoimatoimen yhteyteen.
- Kaupungin järjestämisvastuulla olevat tehtävät vähenevät merkittävästi. Jäljelle jäävien resurssien arvioinnissa ei sovi unohtaa uusia haasteita kuten hyvinvoinnin yhdyspinnat sekä varautuminen ja riskien hallinta. Asteittain toteutettava muutos hoidetaan tehokkaasti hyödyntämällä eläkepoistumaa, järjestelemällä tehtävät ensisijaisesti sisäisesti ja muodostamalla yhdistelmävirkoja. Tällaisiin järjestelyihin mahdollistavat säännökset löytyvät kuntien ja hyvinvointialueiden viranhaltijasta annetusta laista ja hallintosäännöstä. Virkaa ei tarvitse julistaa haettavaksi, jos viranhaltija voidaan siirtää toiseen virkasuhteeseen, mikäli siihen on perusteltu syy. Myös virantoimitusvelvollisuutta voidaan muuttaa, mikäli siihen on perusteltu syy. Hallintosäännön mukaan kaupunginjohtajalla on toimivalta päättää toimialojen välisestä työnjaosta ja henkilöstön käytöstä.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö § 25

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Organisaatiomuutoksen toteuttamista varten kaupunginhallitus antaa esittelytekstissä kuvatun valmisteluohjeen noudatettavaksi hallintosäännön päivittämisessä ja vuoden 2023 - 2025 henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimisessa. Muutosten toteuttaminen perustuu jatkuvan yhteistoimintamenettelyn periaatteeseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.